

**UCHWAŁA Nr III/20/2018**  
**RADY GMINY OJRZEŃ**  
**z dnia 21 grudnia 2018 roku**

**w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz  
Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2019-2021**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2018 r. poz. 994), art. 6 ust. 1 i ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015 r. poz. 1390 z późn. zm.); Rada Gminy Ojrzeń uchwala, co następuje:

**§1.**

Przyjmuje się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2019-2021, stanowiący załącznik do niniejszej Uchwały.

**§2.**

Wykonanie Uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

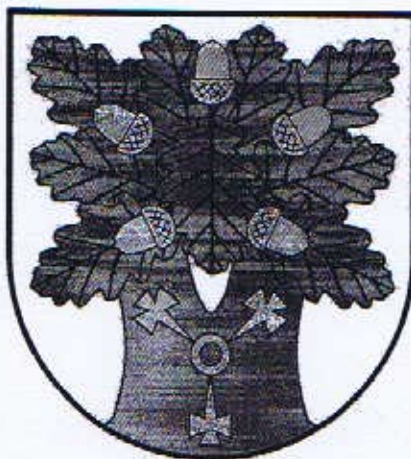
**§3.**

Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2019 roku.

  
PRZEDSIĘWZIĘCIE  
Rada Gminy  
Grzegorz Lejman

Załącznik do Uchwały Nr 111./30/2018  
Rady Gminy Ojrzeń  
z dnia 21. GRUDNIA 2018

**GMINNY PROGRAM  
PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY  
W RODZINIE ORAZ OCHRONY  
OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE  
DLA GMINY OJRZEŃ  
NA LATA 2019 – 2021**



**Ojrzeń 2018**

# SPIS TREŚCI

I. WSTĘP.....	2
II. PODSTAWY PRAWNE.....	5
III. PROCEDURA „NIEBIESKIEJ KARTY”.....	6
IV. ZJAWISKO PRZEMOCY W RODZINIE W POLSCE I NA TERENIE GMINY OJRZEŃ.....	11
V. WSTĘPNE ZAŁOŻENIA SYSTEMU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE.....	18
VI. ZASOBY GMINY OJRZEŃ W ZAKRESIE PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE.....	20
VII. KIERUNKI DZIAŁAŃ.....	21
VIII. ADRESACI PROGRAMU.....	21
IX. REALIZATOR PROGRAMU.....	21
X. TERMIN REALIZACJI.....	22
XI. CELE PROGRAMU.....	22
XII. ZADANIA PROGRAMU.....	23
XIII. POSTANOWIENIA KOŃCOWE.....	25
XIV. ANEKS.....	26

## I. WSTĘP

Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie określa przemoc jako jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą. Należy podkreślić, że przemoc w rodzinie inaczej zwana przemocą domową, to nie tylko przemoc fizyczna lecz także psychiczna, seksualna lub ekonomiczna.

Początkowo problem przemocy w rodzinie był marginalizowany, jednak stopniowo zaczęto podejmować działania mające na celu łagodzenie lub całkowite zniwelowanie skutków społecznych tego zjawiska. Wyrazem tego jest ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, przyjęta w celu zwiększenia skuteczności przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz inicjowania i wspierania działań polegających na podnoszeniu świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków przemocy w rodzinie. Jej uchwalenie podniosło rangę zadań realizowanych przez instytucje rządowe, samorządowe i pozarządowe z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Zgodnie z art. 6 ust. 2 pkt. 1 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015r. poz. 1390) do zadań własnych gminy należy w szczególności tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym:

1. opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie,
2. prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie,
3. tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

Najczęściej używanym określeniem przemocy w rodzinie jest definicja mówiąca, że przemoc w rodzinie jest zamierzonym i wykorzystującym przewagę sił działaniem lub zaprzestaniem działania, skierowanym przeciw członkowi rodziny, które narusza jego prawa i dobra osobiste, powodując cierpienie i szkody.

O przemocy można powiedzieć, że:

1. jest intencjonalna, tzn. jest zamierzonym działaniem człowieka lub zaniechaniem działania i ma na celu kontrolę nad osobą doświadczającą przemocy,
2. narusza prawa i dobra osobiste osób doznających przemocy – osoba stosująca przemoc wykorzystuje przewagę siły, narusza podstawowe prawa człowieka, np. prawo

do nietykalności fizycznej, godności i szacunku,

3. powoduje cierpienie i ból – osoba stosująca przemoc naraża zdrowie i życie osoby doświadczającej przemocy na poważne szkody. Doświadczanie bólu i cierpienia sprawia, że osoba doświadczająca przemocy ma mniejszą zdolność do samoobrony,
4. w przemocy rodzinnej istnieje wyraźna asymetria sił w relacji: osoba doświadczająca przemocy – osoba stosująca przemoc, jedna ze stron ma przewagę nad drugą, osoba doświadczająca przemocy jest słabsza a osoba stosująca przemoc silniejsza.

Rodzina ma zasadniczy wpływ na funkcjonowanie człowieka w rolach społecznych oraz kształtowanie jego tożsamości i postaw. Dobrze funkcjonująca rodzina daje jej członkom poczucie bezpieczeństwa i wzmacnia ich rozwój. Zaburzone więzi rodzinne wpływają destrukcyjnie na funkcjonowanie człowieka, są jednym z podstawowych źródeł deficytów jednostki. Ważną rolę w prawidłowo funkcjonującej rodzinie odgrywają wzajemne relacje pomiędzy członkami rodziny, oparte na zrozumieniu. Gdy w rodzinie występuje zjawisko przemocy to ulega ona dezorganizacji, nie jest w stanie realizować podstawowych zadań, role rodzinne ulegają zaburzeniu, a zachowania poszczególnych członków stają się niezgodne z obowiązującymi normami prawnymi, społecznymi i moralnymi.

Na przemoc w rodzinie można spojrzeć z czterech różnych perspektyw:

- **prawnej** - z punktu widzenia prawa przemoc w rodzinie to przestępstwo. Przez przemoc, w kontekście prawa, rozumie się nie tylko zachowania skrajne, takie jak np. bicie, ale także nękanie psychiczne w postaci agresji słownej, poniżania, groźby, gwałt, naruszenie nietykalności cielesnej, uprowadzenie, zatrzymanie itp. W ustawie o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz w Kodeksie Karnym ujęto także zachowania noszące znamiona zaniedbań i zaniechań wobec dziecka takie jak np. chroniczna deprywacja jego potrzeb emocjonalnych, czy narażenie na niemożność zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych, czy stosowanie kar cielesnych wobec dziecka. Prawo zobowiązuje osoby, które w związku z wykonywaniem swoich obowiązków służbowych lub zawodowych powzięły podejrzenie o popełnieniu ściganego z urzędu przestępstwa z użyciem przemocy w rodzinie do niezwłocznego powiadomienia o tym Policję lub Prokuraturę (art.12 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie),
- **moralnej** - perspektywa moralna pokazuje, że dokonywanie przemocy to krzywdzenie słabszego jest złem moralnym. Moralna ocena przemocy powinna powstrzymywać osoby stosujące przemoc i motywować świadków do pomagania,
- **psychologicznej** - psychologiczne spojrzenie na przemoc domową zwraca uwagę na cierpienie i bezradność osoby doświadczającej przemocy, odsłania mechanizmy wewnętrzne

i sytuacyjne sterujące przemocą oraz złożone procesy interakcji między osobą stosującą przemoc a osobą doświadczającą przemocy. Długotrwałe doznawanie przemocy może spowodować trwałe zmiany w psychice zarówno u osoby dorosłej jak i dziecka będącego świadkiem przemocy, które mogą mieć wpływ na przyszłe funkcjonowanie w społeczeństwie. U dzieci będących świadkami przemocy domowej zwiększa się ryzyko pojawienia się w przyszłości problemów związanych ze zdrowiem psychicznym. Istnieje zwiększone prawdopodobieństwo, że takie dzieci w przyszłości będą częściej sięgały po alkohol i stosowały przemoc wobec swoich partnerów. Psychologiczne zrozumienie przemocy odgrywa podstawową rolę przy pomaganiu osobom doznającym przemocy w wyzwalaniu się od przemocy i w naprawianiu szkód, jakie poczyniła w ich życiu.

- **społecznej** – z perspektywy społecznej widać czynniki w obyczajach i postawach, które mogą sprzyjać przemocy lub ją usprawiedliwiać. Z drugiej strony w przeciwdziałanie przemocy mogą angażować się znaczące siły społeczne i wywierać wpływ na stan spraw publicznych.

Mówiąc o przemocy w rodzinie musimy brać pod uwagę każdy z jej aspektów. Pomoc rodzinie dotkniętej problemem przemocy jest skuteczna wtedy gdy całościowo obejmuje problem.

Przemoc w rodzinie może przejawiać się w czterech rodzajach:

1. **przemoc fizyczna** – wszelkie działania bezpośrednie, które wyrządzają ból i cierpienie fizyczne,
2. **przemoc psychiczna** – jest bezpośrednim działaniem krzywdzącym, które wykorzystuje mechanizmy procesów psychologicznych,
3. **przemoc seksualna** – obejmuje wszelkie zachowania seksualne, które naruszają intymność pożycia,
4. **przemoc ekonomiczna** – dotyczy warunków materialnych i opiera się zazwyczaj na uzależnieniu osoby doznającej przemocy od statusu materialnego osoby stosującej przemoc.

Każdy z wymienionych rodzajów przemocy wzajemnie się uzupełniają i przenikają. Osoby doznające przemocy rzadko doświadczają tylko jednej formy maltretowania. Wszystkie formy przemocy mogą występować razem jak i osobno, ale również jedna może generować drugą. Bywa, że wykorzystanie seksualne i przemoc fizyczna poprzedzone są przemocą psychiczną, a w dodatku towarzyszy temu też zaniedbanie emocjonalne lub pozbawienie środków materialnych.

## II. PODSTAWY PRAWNE

Podstawą prawną działań związanych z pomocą osobom, których dotyczy problem przemocy są:

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 02 kwietnia 1997 roku (Dz. U. z 1997r. poz. 483) Rozdział Nr 2 pt. „Wolności, Prawa i Obowiązki Człowieka i Obywatela” reguluje zasady zapewniające każdemu nietykalność osobistą i cielesną oraz stawia na ich straży władze publiczne przyznając obywatelowi prawo żądania od organów władzy publicznej szczególnej ochrony dziecka przed przemocą, okrucieństwem, wyzyskiem i demoralizacją.
2. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015. poz. 1390 z późn. zm.),
3. Ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2018 r. poz. 1508),
4. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi ( Dz. U. z 2018 poz. 2137 ),
5. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. z 2011r. Poz. 1245).
6. Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2014-2020 przyjęty uchwałą Nr 76 Rady Ministrów z dnia 29 kwietnia 2014 r. ( M. P. 2014, poz. 445).

### III. PROCEDURA „NIEBIESKIEJ KARTY”

„Niebieska Karta” to strategia działania wobec przemocy w rodzinie, która składa się z odpowiedniej dokumentacji i sposobu postępowania w przypadku stwierdzenia bądź podejrzenia występowania przemocy. „Niebieska Karta” to nazwa procedury podejmowanej i prowadzonej w związku z uzasadnionym podejrzeniem istnienia przemocy w rodzinie.

Podstawowym celem „Niebieskiej Karty” jest rozpoznawanie przemocy i usprawnienie pomocy oferowanej przez przedstawicieli różnych służb w środowisku lokalnym, ale też tworzenie warunków do systemowego, interdyscyplinarnego modelu pracy z rodziną. Procedura „Niebieskiej Karty” obejmuje ogół czynności podejmowanych i realizowanych przez przedstawicieli jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, policji, oświaty i ochrony zdrowia, systemu sądownictwa i prokuratury, w związku z uzasadnionym podejrzeniem zaistnienia przemocy w rodzinie. Oznacza to, że osobą wszczynającą procedurę „Niebieskiej Karty” w szczególności może być: policjant, pracownik socjalny, lekarz, pielęgniarka, ratownik medyczny, nauczyciel, psycholog szkolny, kurator sądowy gdy w toku swych czynności zawodowych, służbowych uzna, iż stosowana jest przemoc w rodzinie. Wszczęcie to następuje przez wypełnienie formularza „Niebieska Karta – A” przez osobę zgłaszającą problem przemocy w rodzinie.

Osobę dotkniętą przemocą w rodzinie zaprasza się na posiedzenie Zespołu Interdyscyplinarnego lub grupy roboczej. Tam analizuje się sytuację rodziny i wypełnia formularz „Niebieska Karta – C”. Grupa robocza opracowuje indywidualny plan pomocy rodzinie zawierający propozycje działań pomocowych. Osoba, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc również zapraszana jest na spotkanie grupy roboczej. Z jej udziałem wypełniany jest formularz „Niebieska Karta – D”.

Zakończenie procedury „Niebieskiej Karty” następuje, gdy Zespół Interdyscyplinarny rozstrzygnie o braku zasadności podejmowania działań lub istnieje prawdopodobieństwo ustania przemocy w rodzinie i został zrealizowany indywidualny plan pomocy opracowany wspólnie przez grupę roboczą i daną rodzinę dotkniętą problemem przemocy. O zakończeniu procedury powiadamia się podmioty, które w niej uczestniczyły. Procedura Niebieskiej Karty przeprowadzana jest niezależnie od innych rodzajów postępowania w szczególności postępowania karnego, cywilnego czy rodzinnego.

Niezależnie od rodzaju przemocy osobie dotkniętej przemocą w rodzinie udziela się **bezpłatnej pomocy**, w szczególności w formie:



- poradnictwa medycznego, psychologicznego, prawnego, socjalnego, zawodowego i rodzinnego;
- interwencji kryzysowej i wsparcia;
- ochrony przed dalszym krzywdzeniem, przez uniemożliwienie osobom stosującym przemoc korzystania ze wspólnie zajmowanego z innymi członkami rodziny mieszkania oraz zakazanie kontaktowania się i zbliżania się do osoby pokrzywdzonej;
- zapewnienia osobie dotkniętej przemocą w rodzinie bezpiecznego schronienia w specjalistycznym ośrodku wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie;
- badania lekarskiego w celu ustalenia przyczyn i rodzaju uszkodzeń ciała związanych z użyciem przemocy w rodzinie oraz wydanie zaświadczenia lekarskiego w tym przedmiocie;
- zapewnienia osobie dotkniętej przemocą w rodzinie, która nie ma tytułu prawnego do zajmowanego wspólnie ze sprawcą przemocy lokalu, pomocy w uzyskaniu mieszkania.

Informacje o wystąpieniu przemocy w rodzinie dla mieszkańców terenu Gminy Ojrzeń przyjmują przede wszystkim następujące instytucje:

• **Komenda Powiatowa Policji w Ciechanowie**

ul. 11 Pułku Ułanów Legionowych 25, 06-400 Ciechanów

Tel. - Pogotowie Policji 997, 112;

• **Dzielnicy Gminy Ojrzeń**

Punkt przyjęć interesantów w siedzibie Urzędu Gminy Ojrzeń

środa w godz. 09.00-13.00

• **Prokuratura Rejonowa w Ciechanowie**

ul. Mikołajczyka 5; 06-400 Ciechanów

• **Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Ojrzeniu**

siedziba GOPS w Ojrzeniu

ul. Ciechanowska 19; 06-456 Ojrzeń

Tel. (23) 671 83 92

Instytucje biorące udział w procesie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, do których również może zgłosić się osoba pokrzywdzona w wyniku przemocy w rodzinie:

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ojrzeń
- nauczyciele, wychowawcy szkolni, pedagodzy szkolni ze szkół do których uczęszczają dzieci z terenu gminy Ojrzeń;
- przedstawiciele ochrony zdrowia;
- Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej Sądu Rejonowego w Ciechanowie;
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Ojrzeń - w przypadku gdy przemoc w rodzinie jest związana z nadużywaniem alkoholu.

Przedstawiciele powyższych instytucji tworzą Zespół Interdyscyplinarny, do zadań którego należą w szczególności:

- diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie;
- podejmowanie działań w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie mającej na celu przeciwdziałanie temu zjawisku;
- inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie;
- rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym;
- inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie
- powołanie grupy roboczej.

Działania wobec ofiar przemocy w każdym indywidualnym przypadku podejmuje grupa robocza, powoływana przez Zespół Interdyscyplinarny, w skład której wchodzi przedstawiciele:

- Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ojrzeń,
- Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Ojrzeń,
- Ochrony zdrowia, w szczególności z terenu gminy Ojrzeń,
- Komendy Powiatowej Policji w Ciechanowie,
- Oświaty, w szczególności z terenu gminy Ojrzeń
- Prokuratury Rejonowej w Ciechanowie.

- Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej Sądu Rejonowego w Ciechanowie.

Do zadań grup roboczych należy w szczególności:

- opracowanie i realizacja planu pomocy w indywidualnych przypadkach wystąpienia przemocy w rodzinie;
- monitorowanie sytuacji rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz rodzin zagrożonych występowaniem przemocy;
- dokumentowanie działań podejmowanych wobec rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz efektów tych działań.

Po uzyskaniu informacji dotyczącej wystąpienia przemocy w rodzinie grupa robocza podejmuje następujące kroki:

- wizyta w środowisku, rozmowa, wywiad środowiskowy z ofiarą przemocy;
- udzielanie określonych informacji oraz udostępnianie adresów instytucji świadczących specjalistyczną pomoc: prawną, psychologiczną, terapeutyczną, medyczną socjalną lub finansową itp.;
- podejmowanie działań (w razie wystąpienia takiej konieczności) zmierzających do odizolowania ofiary przemocy od jej sprawcy;
- działania informacyjne w stosunku do ofiary przemocy dotyczące zarówno możliwości podjęcia kroków prawnych, medycznych, sądowych itp.;
- podejmowanie wszelkich istotnych działań pomocowych wobec ofiar przemocy;
- interwencja wobec osoby stosującej przemoc w rodzinie;
- monitorowanie działań wobec ofiary przemocy w rodzinie;
- monitorowanie działań wobec osób stosujących przemoc w rodzinie.

#### IV. ZJAWISKO PRZEMOCY W RODZINIE W POLSCE I NA TERENIE GMINY OJRZEŃ

Z najnowszych danych Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej zawartych w raporcie z badań ogólnopolskich w ramach projektu „Diagnoza i porównanie skali zjawiska przemocy w rodzinie oraz ocena efektywności działań podejmowanych na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie”, realizowanych na przełomie lipca i sierpnia 2014 r. wynika, że **24,7%** respondentów deklaroowało, że w ciągu swojego życia osobiście **doświadczyło co najmniej jednej z czterech form przemocy**. Większość badanych doświadczyła jednej formy przemocy (64%), znacznie mniej było ofiarą dwóch form przemocy (28,2%).

Kobiety istotnie częściej niż mężczyźni przyznawały się do doświadczenia przemocy (odpowiednio 26,8% i 22,3%). Respondenci najczęściej deklarowali doświadczenie przemocy psychicznej (17,3%). Istotnie rzadziej wskazywali na przemoc fizyczną (15,8%). Przemoc seksualna i ekonomiczna pojawiały się sporadycznie (odpowiednio 1,5%, 4,3%). W przypadku przemocy psychicznej i seksualnej kobiety istotnie częściej niż mężczyźni deklarowały jej doświadczenie. W przypadku przemocy ekonomicznej i fizycznej nie było istotnych statystycznie różnic między kobietami i mężczyznami.

Sprawozdania z Realizacji Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2014-2020 za okres od 1 stycznia 2014 do 31 grudnia 2016 r., które stanowi podsumowanie działań realizowanych w ramach powyższego programu zawiera ogólną liczbę osób, co do których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą w rodzinie. W 2014 roku było to 105 332 osoby; w 2015 roku – 97 501 osób, natomiast w 2016 roku 91 789 osób, w tym kobiet w 2014 roku – 72 786; w 2015 roku – 69 376 i 66 930 w 2016 roku; niepełnoletni w 2014 roku – 21 055; w 2015 roku – 17 392 i 14 223 w 2016 roku. Istnieje więc tendencja malejąca.

W 2016 r. najczęściej przemocy wobec osób najbliższych dopuszczali się mężczyźni, 92,13% ogólnej liczby osób, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie, która wynosiła 74 155. Z kolei liczba kobiet, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie stanowiła łącznie 7,37% ogólnej liczby osób, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie, a nieletni sprawcy 0,50%.

Analizując krajowe statystyki dotyczące liczby wszczętych procedur „Niebieskiej Karty”, również zawartych we wspomnianych sprawozdaniach, powyższe dane przedstawiają się następująco: 102 811 wszczęte procedury w 2014 r., 99 749 wszczętych procedur w 2015 r. i 97 210 wszczętych procedur w 2016 r. W tej kwestii również zauważa się istnienie tendencji

malejącej.

Można w związku z tym postawić tezę o zmniejszaniu się społecznej akceptacji dla zjawiska przemocy i powiększaniu się w świadomości społecznej stwierdzenia, że przemoc w rodzinie jest przestępstwem, które należy piętnować i zdecydowanie na nie reagować. Na zmianę świadomości społecznej wpływają również realizowane kampanie społeczne, dzięki którym spada aprobata do zachowań przemocowych, a także zmienia się perspektywa patrzenia na problem przemocy nie jako na indywidualną sprawę rodziny, a na zjawisko, któremu trzeba przeciwdziałać.

Instytucją, która najczęściej uruchamiała procedurę „Niebieskie Karty” była Policja (75,63%), na drugim miejscu procedurę wszczynali przedstawiciele pomocy społecznej (12,13%). Do najbardziej sporadycznych przypadków należało uruchomienie procedury przez pracowników ochrony zdrowia (0,62%). Województwem, w którym najczęściej dochodziło do uruchomienia procedury „Niebieskie Karty” w 2016 roku było województwo mazowieckie, w którym między innymi usytuowana jest Gmina Ojrzeń. W wyżej wymienionym województwie wszczęto 11 058 procedur. Sporządzonych formularzy „Niebieska Karta – C” było 62 671, a formularzy „Niebieska Karta – D” było 46 543.

Zanotowano także wzrost liczby zakończonych procedur „Niebieskie Karty”, na skutek ustania przemocy w rodzinie i uzasadnionego przypuszczenia o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy w rodzinie oraz po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy. W 2016 roku odnotowano 50 537 takich przypadków. Natomiast liczba procedur „Niebieskie Karty” zakończonych w przypadku rozstrzygnięcia o braku zasadności podejmowania działań wynosiła 18 891.

Spośród przestępstw kwalifikujących się jako przemoc w rodzinie najpowszechniejszym przestępstwem w 2016 roku podobnie jak w latach poprzednich, było przestępstwo znęcania się ad osobami najbliższymi z art. 2017 §1 kk – skazanych było 9 133 osoby, w tym 289 kobiet i 8 844 mężczyzn. Wśród osób pokrzywdzonych przestępstwem z art. 207 §1 kk w 2016 roku było: 11 743 kobiet; 2 565 mężczyzn; 3 135 małoletnich (w tym: 1 458 dziewczynek i 1 677 chłopców). W związku z faktem, że przestępstwo znęcania się może dotyczyć także i czynów wykraczających poza granice przemocy wobec osób najbliższych (np. znęcanie się nad osobami pozostającymi w stałym lub przemijającym stosunku zależności od sprawcy, bądź nad małoletnim lub osobą nieporadną ze względu na jej stan psychiczny lub fizyczny), należy mieć na uwadze, że nieznaczna część przedstawionych wyżej danych będzie dotyczyła pokrzywdzonych, które nie są osobami najbliższymi bądź wspólnie zamieszkującymi ze sprawcą ale zostały uznane jako przemoc w rodzinie.

Dane pochodzące z województwa mazowieckiego, w którym usytuowana jest Gmina Ojrzeń

potwierdzają tendencję krajową. Ogółem w 2016 roku wszczęto 8 747 nowych procedur „Niebieskie Karty”, wypełniając formularz „Niebieska Karta – A”. W całym 2016 roku procedurą objętych było 15 389 rodzin (dla około 56% tych rodzin procedurę wszczęto w tym roku, dla pozostałych rodzin procedura była wszczęta w okresie wcześniejszym, a kontynuowana w 2016 roku). W zdecydowanej większości przypadków osobami, wobec których istnieje podejrzenie, że są ofiarami przemocy w rodzinie były kobiety. Wśród 11 372 osób dotkniętych przemocą 79% stanowiły kobiety (9 018), 21% mężczyźni (2 354 osób), z czego większość to osoby niepełnoletnie (1 369 osób). Osobami, wobec których zachodzi podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie w 2016 roku byli głównie mężczyźni. Wśród 8 784 osób podejrzanych o stosowanie przemocy w rodzinie 90% stanowili mężczyźni, a tylko 10% kobiety.

Podmiotem, który zdecydowanie najczęściej wszczyna procedurę „Niebieskie Karty” w województwie mazowieckim była Policja. Wszczęła ona 78% wszystkich procedur. Na drugim miejscu pod względem liczby wypełnianych formularzy „Niebieskie Karty” utrzymują się jednostki organizacyjne pomocy społecznej. Przedstawiciele tychże służb w 2016 roku wszczęli 15% wszystkich procedur. W dalszej kolejności plasują się przedstawiciele oświaty (3,2%), ochrony zdrowia (1,6%) oraz przedstawiciele GKRPA (1,5%).

W 2016 roku na terenie województwa mazowieckiego różnorodną pomocą Zespołów Interdyscyplinarnych zostało objętych łącznie 35 449 osób, w tym: 15 939 kobiet; 13 281 mężczyzn oraz 6 229 dzieci. W powiecie ciechanowskim, co stanowi bezpośredni okręg Gminy Ojrzeń, pomocą Zespołów Interdyscyplinarnych zostało łącznie objętych 635 osób. W 2016 roku Zespoły Interdyscyplinarne podjęły decyzje o zakończeniu 8 899 prowadzonych procedur, tj. 56% wszystkich procedur prowadzonych w tym roku. Powodem zamknięcia w/w procedur było głównie ustanie przemocy w rodzinie. Taką przyczynę zamknięcia wskazano w 63% wszystkich zamkniętych procedur. W przypadku 3 287 procedur jako przyczynę zamknięcia wskazano brak zasadności podejmowanych działań. W 2016 roku Zespoły Interdyscyplinarne bądź grupy robocze przekazały do organów ścigania 509 zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa w związku z użyciem przemocy w rodzinie.

Zjawisko przemocy w rodzinie jest znane także na terenie Gminy Ojrzeń. Precyzyjne określenie rozmiarów przemocy w rodzinie jest niezwykle skomplikowane. Korzystając jednak z dostępnych źródeł informacji, takich jak statystyki policyjne, a także dane zbierane przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ojrzeniu, można starać się oszacować skalę tego zjawiska.

Zespół Interdyscyplinarny do spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gminie Ojrzeń działa na mocy ustawy z dnia 10 czerwca 2010r. o zmianie ustawy

o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2015 poz. 1390) oraz Zarządzenia Nr 32A/2014 Wójta Gminy Ojrzeń z dnia 28 kwietnia 2014r. w sprawie powołania Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego do spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gminie Ojrzeń. Zespół Interdyscyplinarny to grupa specjalistów z różnych instytucji, łącząca swoją wiedzę, umiejętności oraz możliwości wynikające z instytucji, którą reprezentują, podejmująca współpracę i skoordynowane działania mające na celu niesienie pomocy osobom krzywdzonym oraz przeciwdziałanie zjawisku przemocy w rodzinie na terenie Gminy Ojrzeń. Członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego działają na podstawie wyżej wymienionych aktów prawnych oraz porozumień zawartych między Wójtem Gminy Ojrzeń a podmiotami, których przedstawiciele wchodzi w skład Zespołu. Członkowie Zespołu wykonują zadania w ramach obowiązków zawodowych i służbowych lub społecznie. Porozumienie stanowi jednocześnie formę zobowiązania do zapewnienia i stworzenia możliwości, udziału w posiedzeniach i pracach zespołu lub grup roboczych wytypowanych przedstawicieli.

Posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego odbywają się średnio raz na kwartał, a na spotkania zapraszani są goście, dzielący się dobrymi praktykami w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej i profilaktyki zachowań ryzykownych. Na przestrzeni lat 2015-2017 Zespół Interdyscyplinarny spotkał się łącznie 12 razy. Podczas posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego omawiano problemy zjawiska przemocy w rodzinie występujące w jednostkach reprezentowanych przez członków Zespołu. Podejmowano działania wynikające z procedury „Niebieskiej Karty”, ustalono plany działań w indywidualnych przypadkach. Podjęte działania na rzecz rodzin referowali kierujący pracami pracownicy socjalni, przedstawili podjęte działania na rzecz rodzin dotkniętych przemocą.

**Tabela nr 1: Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego w Gminie Ojrzeń w latach 2015-2017**

Wyszczególnienie	2015r.	2016r.	2017r.
Liczba wszczętych procedur „Niebieska Karta”	9	9	9
Liczba kontynuowanych procedur „Niebieska Karta” z poprzednich okresów	8	12	5
Liczba powołanych grup roboczych	5	9	9
Liczba posiedzeń grup roboczych	20	19	19
Liczba sporządzonych „NK-C”	11	5	6
Liczba sporządzonych „NK-D”	8	5	7

<b>Liczba zawiadomień organów ścigania o podejrzeniu popełnienia przestępstwa</b>	6	2	1
<b>Liczba zakończonych procedur „Niebieska Karta”</b>	5	12	15

*Źródło: opracowanie na podstawie danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ojrzeń*

Na przełomie lat 2015-2017 Przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie powołał łącznie 23 grupy robocze, które spotkały się 58 razy. W skład grup roboczych wchodziłi każdorazowo przedstawiciele Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ojrzeń oraz Dzielnicowy Gminy Ojrzeń. Często na spotkania grupy roboczej pojawiali się członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Ojrzeń. W przypadkach powołania grupy roboczej do pracy z rodzinami, w których skład wchodziły małoletnie dzieci, byli zapraszani przedstawiciele oświaty oraz ochrony zdrowia.

Założone Niebieskie Karty podczas przeprowadzanych interwencji okazały się zasadne. Osoby pokrzywdzone uzyskały z naszej strony informację na temat możliwości ubiegania się o pomoc medyczną, poradnictwo, wsparcie psychologiczne. Osoby stosujące przemoc w każdym przypadku zostały informowane o prawnych konsekwencjach niewłaściwego postępowania.

Najbardziej problematyczne sprawy wśród prowadzonych w procedurze „Niebieskiej Karty” przekazywane zostały do organów ścigania (tj. Policji, Prokuratury) w formie zawiadomień o popełnieniu przestępstwa w związku z użyciem przemocy w rodzinie. Od 2015 roku do końca 2017 roku Zespół Interdyscyplinarny przekazał łącznie 9 zawiadomień. Większość zawiadomień do organów ścigania o wszczęcie postępowania wobec przemocy w rodzinie była umarzana z uwagi na brak wystarczających dowodów w sprawie. W 2015 roku wskutek jednego z przekazanych zawiadomień o znęcanie się nad rodziną tj. o czyn z art. 2017 §1 kk. osoba będąca sprawcą przemocy w rodzinie została skazana prawomocnym wyrokiem sądu bezwzględnego pozbawienia wolności na okres 3 miesięcy oraz 1 rok prac publicznych na rzecz Gminy Ojrzeń. Natomiast w 2017 roku 2 osoby, które były sprawcami przemocy w rodzinie zostały skazane prawomocnym wyrokiem sądu. Jedna z nich została skazana na 10 miesięcy ograniczenia wolności z obowiązkiem wykonywania nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 40 godzin miesięcznie, a kolejna na 4 miesiące pozbawienia wolności w warunkowym zawieszeniu na okres próby 3 lat pod dozorem kuratora.



**Tabela nr 2: Charakterystyka rodzin, w których występowała przemoc w rodzinie w latach 2015-2017**

Wyszczególnienie	2015r.	2016r.	2017r.
Liczba sporządzonych „Niebieskich Kart” w rodzinach z dziećmi, które są świadkami przemocy w rodzinie	7	6	5
• Łączna liczba osób w rodzinach	33	23	18
• W tym liczba dzieci w rodzinach	16	11	9
Liczba sporządzonych „Niebieskich Kart” dotycząca rodzin bez dzieci	2	3	4
• Łączna liczba osób w rodzinach	4	6	8

źródło: opracowanie na podstawie danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ojrzeńcu

Z analizy powyższej tabeli wynika, że zjawisko przemocy w rodzinie dotyczy szczególnie rodzin, w której dzieci są świadkami przemocy bądź jej bezpośrednio doświadczają. W latach 2015-2017 nie było przypadku odebrania dziecka z rodziny na podstawie art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie w sytuacji bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia dziecka w związku z przemocą w rodzinie, w której prowadzona jest procedura „Niebieskie Karty”.

Najczęstszym powodem zakończenia procedury „Niebieska Karta” było ustanie przemocy w rodzinie i uzasadnione przypuszczenie o zaprzestaniu dalszego jej stosowania. Pracownicy socjalni Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ojrzeńcu systematycznie monitorują sytuacje rodzin, w których zakończono procedurę „Niebieska Karta”, jak również tych, w których procedura ta jest ciągle aktywna.

Jednym z głównych problemów jakie współwystępują z przemocą w rodzinie, jest spożywanie alkoholu przez osoby podejrzane o stosowanie przemocy w rodzinie.

**Tabela nr 3: Współwystępowanie problemu nadużywania alkoholu z przemocą w rodzinie**

Wyszczególnienie	2015r.	2016r.	2017r.
Liczba „Niebieskich Kart”, gdzie wskazano nadużywanie alkoholu	7	6	6
Liczba „Niebieskich Kart”, gdzie nie zgłoszono problemu nadużywania alkoholu	2	3	3
<b>Łączna liczba sporządzonych „Niebieskich Kart”</b>	<b>9</b>	<b>9</b>	<b>9</b>

źródło: opracowanie na podstawie danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ojrzeńcu

Wobec tych osób podejmowane są działania na mocy ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982 roku (Dz. U. z 2018 poz. 2137)

we współpracy z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Ojrzeniu.

Z przebiegu spotkań grup roboczych wynika, iż interdyscyplinarność ma wiele zalet: szybki i pełny przepływ informacji między służbami społecznymi, możliwość podjęcia działań zaplanowanych i skoordynowanych, nie powielających się i nie wykluczających się wzajemnie.

Informacje o działalności Zespołu, formach pomocy dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie są zamieszczane na tablicy ogłoszeń Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ojrzeniu. Ulotki i plakaty są przekazywane na bieżąco do placówek oświatowych, sołtysów, istniejących instytucji na terenie gminy Ojrzeń oraz w miejscach dostępnych dla mieszkańców gminy. Osoby zainteresowane, telefonicznie mogą uzyskać informacje na temat możliwych form pomocy specjalistycznej w zakresie przemocy domowej i uzależnień.

Ponadto prowadzona jest działalność Punktu Konsultacyjnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie. W każdy pierwszy czwartek miesiąca w godzinach od 8:00 do 13:00 są prowadzone indywidualne konsultacje specjalisty z osobami (rodzinami) dotkniętymi przemocą w rodzinie.

## **V. WSTĘPNE ZAŁOŻENIA SYSTEMU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE**

### **1. Założenia systemu przeciwdziałania przemocy rodzinie :**

- 1) Zapewnienie osobom doznającym przemocy bezpieczeństwa i profesjonalnej pomocy
- 2) Za przemoc zawsze odpowiedzialny jest sprawca przemocy
- 3) Nikt nie ma prawa stosować przemocy wobec drugiego człowieka
- 4) Nie ma żadnego uzasadnienia ani usprawiedliwienia przemocy domowej
- 5) Zrozumienia relacji ofiary
- 6) Podstawowym zadaniem jest zatrzymanie przemocy

### **2. Zadania gminy w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.**

Zadania w zakresie przeciwdziałania zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie są realizowane przez organy administracji rządowej i jednostki samorządu terytorialnego na zasadach określonych w przepisach ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej i ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

**Do zadań własnych gminy należy w szczególności tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie , w tym :**

- opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie;
- prowadzenie pośrednictwa interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu
- opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie;
- zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsce w ośrodkach wsparcia;
- tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

### **3. Budowanie lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy.**

Lokalny system przeciwdziałania przemocy w rodzinie - zespół instytucji w środowisku

lokalnym działających na rzecz zapobiegania i zwalczania przemocy, wraz z ich potencjałem kadrowym, kompetencyjnym, wiedzą i umiejętnościami, instrumentami pomocy i wsparcia, procedurami postępowania, zasobami rzeczowymi i finansowymi wzajemnie ze sobą współpracujących w sposób skoordynowany.

#### **Elementy lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie:**

- zasoby instytucjonalne - instytucje i organizacje zajmujące się problemem przemocy w rodzinie wraz z potencjałem organizacyjnym;
- zasoby ludzkie- specjaliści z różnych dziedzin,
- instrumenty pomocowe i sieć wsparcia,
- zespół interdyscyplinarny o znaczeniu strategicznym i zadaniowym,
- diagnoza zjawiska przemocy w środowisku lokalnym- skala problemu- mapa zasobów i potrzeb,
- niniejszy program

#### **4. Cele tworzenia i rozwijania lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie:**

- Ograniczenie rozmiarów zjawiska przemocy w rodzinie,
- Podniesienie skuteczności interwencji wobec problemu przemocy,
- Rozwój oferty pomocowej dla rodzin uwikłanych w przemoc,
- Integracja działań instytucji, umiejętność reagowania wobec problemu przemocy,
- Rozwój wiedzy, kompetencji, umiejętności reagowania wobec problemu przemocy,
- Podniesienie poziomu świadomości społecznej na temat problemu przemocy w rodzinie.

## **VI. ZASOBY GMINY OJRZEŃ W ZAKRESIE PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE**

### **1. Zasoby instytucjonalne Gminy Ojrzeń:**

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ojrzeniu,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Społecznych w Ojrzeniu
- Punkt przyjęcia interesantów przez Dzielnicowego Gminy Ojrzeń,
- Placówki oświatowe,
- Placówka ochrony zdrowia,
- Organizacje pozarządowe, stowarzyszenia i instytucje kościelne,
- Sołtysi i rady sołeckie.

### **2. Mocne strony:**

- Dobrze przygotowana i stale doskonaląca swoje umiejętności kadra instytucji działających na rzecz rodziny,
- Znajomość problemu i dobrze działające służby zajmujące się profilaktyką i wsparciem rodzin zagrożonych patologiami,
- Poparcie działań i współpraca z samorządem gminnym.

### **3. Słabe strony:**

- Niewystarczająca infrastruktura socjalna gminy,
- Brak wypracowanych systemów wspomagania działań profilaktycznych,
- Brak spójnego systemu współpracy pomiędzy podmiotami działającymi na rzecz rodzin zagrożonych przemocą (prokuratura, policja, sądy, pomoc społeczna).

### **4. Zagrożenia:**

- Słaba kondycja ekonomiczna rodzin,
- Negatywne wzorce zachowań społecznych,
- Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych,
- Problemy alkoholowe członków rodzin.

## **VII. KIERUNKI DZIAŁAŃ**

1. Praca Zespołu Interdyscyplinarnego na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
2. Diagnoza zjawiska przemocy na terenie Gminy Ojrzeń,
3. Tworzenie strategii interwencyjnych dla osób doświadczających przemocy w rodzinie.
4. Budowanie systemu wsparcia dla osób doświadczających przemocy w rodzinie.
5. Kształtowanie postaw społeczności lokalnej wolnych od przemocy:
  - działania edukacyjne,
  - działania profilaktyczne,
  - działania informacyjne.
6. Profesjonalizacja kadr związanych z pracą w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
7. Dostosowanie działań programu w zakresie interwencji, informacji, edukacji, budowania systemu i działań zespołu interdyscyplinarnego do projektowych zmian w przepisach prawnych.

## **VIII. ADRESACI PROGRAMU**

Rodziny i osoby z terenu Gminy Ojrzeń dotknięte zjawiskiem przemocy i zagrożone zjawiskiem przemocy.

## **IX. REALIZATOR PROGRAMU**

Działania wyznaczone w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gminie Ojrzeń na lata 2019-2021 mają charakter ciągły.

Podmiotem odpowiedzialnym za koordynację działań wyznaczonych w Gminnym Programie jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ojrzeniu. Podmiotami realizującymi działania mogą być: Ośrodek Pomocy Społecznej w Ojrzeniu, Dzielnicowy, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Ojrzeniu, placówki oświatowe szczebla podstawowego i gimnazjalnego, Gminna Biblioteka Publiczna w Ojrzeniu, inne instytucje, organizacje, stowarzyszenia i osoby fizyczne realizujące cele i zadania zawarte w Programie. Partnerami w realizacji działań są z kolei: niepubliczny zakład opieki medycznej „SANALEX”.

specjaliści placówek pomocowych i wspierających w powiecie, Komenda Powiatowa Policji w Ciechanowie, Sąd Rejonowy w Ciechanowie, Prokuratura Rejonowa w Ciechanowie, Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej, organizacje pozarządowe, Kościół, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie i społeczność lokalna.

## **X. TERMIN REALIZACJI**

Program realizowany będzie od dnia jego uchwalenia do 31 grudnia 2021 roku.

## **XI. CELE PROGRAMU**

### **CEL GŁÓWNY:**

**Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, zwiększenie dostępności i skuteczności profesjonalnej pomocy oraz ochrona ofiar przemocy w rodzinie.**

### **CELE SZCZEGÓŁOWE:**

1. Skuteczne i efektywne zwalczanie przemocy w rodzinie,
2. Zapewnienie osobom doznającym przemocy bezpieczeństwa i skutecznej pomocy,
3. Zapewnienie interdyscyplinarnych szkoleń dla służb zajmujących się problemem przemocy,
4. Zmiana postawy mieszkańców wobec przemocy w rodzinie poprzez działania informacyjno - edukacyjne.

## XII. ZADANIA PROGRAMU

Lp.	ZADANIE	OPIS ZADANIA	TERMIN REALIZACJI	REALIZATOR LUB KOORDYNATOR
1.	Prowadzenie przez Zespół Interdyscyplinarny zintegrowanych i skoordynowanych działań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie, mających na celu zapobieganie zjawisku,</li> <li>• Diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie,</li> <li>• Inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie,</li> <li>• Opracowanie i realizacja planu pomocy w indywidualnych przypadkach,</li> <li>• Rozpowszechnienie informacji o instytucjach i możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym,</li> <li>• Inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie,</li> <li>• Monitorowanie sytuacji rodzin, w których istnieje zagrożenie wystąpienia przemocy oraz rodzin, w których dochodzi do przemocy,</li> <li>• Prowadzenie dokumentacji działań podejmowanych wobec rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz efektów tych działań.</li> </ul>	2019-2021	Kierownik GOPS, Przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego
2.	Realizacja programów ochrony ofiar przemocy w rodzinie	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Określenie sposobu rozwiązania problemów związanych z przemocą indywidualnych środowisk,</li> <li>• Kierowanie na grupy wsparcia ofiar przemocy,</li> <li>• Praca socjalna z osobami doznającymi przemocy</li> </ul>	2019-2021	Zespół Interdyscyplinarny, Dzielnicowi, GKRPA, GOPS
3.	Podniesienie poziomu wiedzy i umiejętności osób realizujących zadania związane z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Systematyczne szkolenia wszystkich przedstawicieli służb podejmujących działania na rzecz rodzin uwięzionych w przemoc, w tym szkolenia z zakresu diagnozowania przemocy w rodzinie, realizacji procedury Niebieskiej Karty i prowadzenia interwencji kryzysowej. W tym celu przeprowadzone będą obok szkoleń resortowych wspólne szkolenia służb, udział w szkoleniach, konferencjach tematycznych,</li> <li>• Organizowanie spotkań mających na celu wymianę doświadczeń między pracownikami różnych instytucji wchodzących w skład lokalnego systemu</li> </ul>	2019-2021	Zespół Interdyscyplinarny, GOPS



		przeciwdziałania przemocy		
4.	Zmiana postawy mieszkańców wobec przemocy w rodzinie poprzez działania informacyjno – edukacyjne, a w szczególności:	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Rozpowszechnianie materiałów edukacyjnych ( broszur, ulotek, plakatów itp.) dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie wśród lokalnej społeczności,</li> <li>• Dostarczenie informacji o instytucjach udzielających pomocy i wsparcia ofiarom przemocy w rodzinie,</li> <li>• Umieszczenie informacji na stronach internetowych Urzędu Gminy,</li> <li>• Spotkania informacyjne z mieszkańcami Gminy</li> </ul>	2019-2021	GOPS
5.	Działalność punktu informacji, wsparcia i pomocy dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Praca specjalistów w zakresie diagnozy i pomocy psychologicznej, prawnej i terapeutycznej.</li> <li>• Tworzenie warunków dla rozwoju Grupy Samopomocowej dla ofiar Przemocy,</li> <li>• Dyżury/ spotkania Zespołu Interdyscyplinarnego</li> </ul>	2019-2021	GOPS, GKRPA, Przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego

## **XIII. POSTANOWIENIA KOŃCOWE**

### **1. Spodziewane efekty realizacji programu:**

- Zwiększenie skuteczności i dostępności pomocy dla ofiar przemocy.
- Zmiana postaw lokalnej społeczności wobec przemocy w rodzinie.
- Zwiększenie społecznej wrażliwości i zaangażowania w sprawy przeciwdziałania przemocy.
- Pogłębienie wiedzy społeczeństwa o zjawisku przemocy domowej i sposobach radzenia sobie z tym problemem.
- Usprawnienie systemu pomocy rodzinom dotkniętym przemocą.
- Wzrost liczby osób profesjonalnie pomagającym ofiarom przemocy w rodzinie.
- Spadek liczby sprawców przemocy a także rodzin, w których interwencje podejmowane są wielokrotnie.
- Wzrost a potem spadek liczby osób zgłaszających się o pomoc w sprawie przemocy.
- Otwarte mówienie o występującej przemocy.

### **2. Sposób kontroli:**

Przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego składa roczne sprawozdanie z wykonania zadań Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie.

### **3. Finansowanie:**

Źródłem finansowania Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Ojrzeń są środki własne gminy, dotacje zewnętrzne (środki unijne, dofinansowanie w ramach programów rządowych).

### **4. Ewaluacja**

Niniejszy program podlega ewaluacji.

#### **Formy ewaluacji:**

- Sprawozdania z prac grup roboczych oraz Zespołu Interdyscyplinarnego.
- Protokoły z zebrań Zespołu Interdyscyplinarnego.

## XIV. ANEKS

### SPIS TABEL

Tabela 1 Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego w Gminie Ojrzeń w latach 2015-2017.....	13
Tabela 2 Charakterystyka rodzin, w których występowała przemoc w rodzinie w latach 2015-2017.....	15
Tabela 3 Współwystępowanie problemu nadużywania alkoholu z przemocą w rodzinie.....	15

